

Ikt. sz.: VFB/3-3/2016.

VFB-3/2016. sz. ülés
(VFB-36/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Vállalkozásfejlesztési bizottságának**
2016. április 5-én, kedden, 10 óra 03 perckor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Az Első Magyar Környezettudatos Szociális Országos Szövetkezet (ESZOSZ) munkavállalóinak megsegítéséről szóló H/9327. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>Határozathozatal</i>	9
<i>A munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetben lévő munkavállalók védelme érdekében címmel benyújtott H/9329. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	9
<i>Határozathozatal</i>	10
<i>A sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény módosításáról szóló T/9831. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	10
<i>Határozathozatal</i>	16
<i>A Nemzetgazdasági Minisztérium tájékoztatója a munkaügyi és munkavédelmi ellenőrzések tapasztalatairól</i>	17
<i>Az ülés berekesztése</i>	24

Napirendi javaslat

1. A munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetben lévő munkavállalók védelme érdekében címmel benyújtott határozati javaslat (H/9329. szám) (Gúr Nándor, Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) képviselők önálló indítványa) (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. Az Első Magyar Környezettudatos Szociális Országos Szövetkezet (ESZOSZ) munkavállalóinak megsegítéséről szóló határozati javaslat (H/9327. szám) (Tóbiás József, Bangóné Borbély Ildikó (MSZP) képviselők önálló indítványa) (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. A sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/9831. szám) (Tóbiás József, Lukács Zoltán, Gür Nándor (MSZP) képviselők önálló indítványa) (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. A Nemzetgazdasági Minisztérium tájékoztatója a munkaügyi és munkavédelmi ellenőrzések tapasztalatairól
5. Egyebek

Az ülés résztvevői**A bizottság részéről****Megjelent**

Elnököl: **Volner János** (Jobbik), a bizottság elnöke
Szatmáry Kristóf (Fidesz), a bizottság alelnöke
Bányai Gábor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Varga László (MSZP), a bizottság alelnöke
Becsó Zsolt (Fidesz)
Gelencsér Attila (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Gúr Nándor (MSZP)
Horváth Imre (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Hirt Ferenc (Fidesz) Törő Gábornak (Fidesz)
Dr. Tiba István (Fidesz) Bányai Gábornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Vásárhelyi Pál tanácsadó

Hozzászólók

Bangóné Borbély Ildikó országgyűlési képviselő (MSZP)
Nesztinger Péter főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Bakos József főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 03 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

VOLNER JÁNOS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntök mindenkit. A Vállalkozásfejlesztési bizottság ülését ezennel megnyitom. Hét jelen lévő képviselőnk van és két helyettesítéssel jelen lévő képviselő, így a bizottságunk tehát határozatképes. Először el kell fogadnunk a napirendünket. Itt annyi módosítást szeretnék eszközölni Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonnyal történő egyeztetés során, hogy az 1. és a 2. napirendet cseréljük meg, mert képviselő asszonynak egyéb halaszthatatlan közfeladata miatt majd el kell menni. Tehát azt kérdezem képviselőtársaimtól, hogy az ilyen módon módosított napirendi javaslatot ki tudja támogatni. Kérem a támogató szavazatokat. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Úgy látom, hogy egyhangú. Tehát akkor megcseréltük ezt a két napirendi pontot.

Az Első Magyar Környezettudatos Szociális Országos Szövetkezet (ESZOSZ) munkavállalóinak megsegítéséről szóló H/9327. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A 2. napirendi ponttal kezdünk tehát akkor. Az Első Magyar Környezettudatos Szociális Országos Szövetkezet (ESZOSZ) munkavállalóinak megsegítéséről szóló határozati javaslat, amely H/9327. számon fut nálunk. Tóbiás József képviselő úr, Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony önálló indítványáról van szó. Először meg szeretném adni a szót az előterjesztőnek.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Nagyon fontos lenne, hogy végre pontot tudjunk tenni ennek az ügynek a végére. Lassan itt is egyéves évfordulóhoz közeledik ez az ügy. 2800 hátrányos helyzetű emberről beszélünk és a mai napig nem látjuk világosan, hogy kik azok az emberek, akik lényegében eltűntek a rendszerből, mivel hogy még foglalkoztatva vannak papír szerint, és ezek az emberek, akik még mindig jogviszonyban állnak a cégnél, semmilyen ellátásban nem részesülhetnek.

Én többször tettem fel kérdést Lázár Jánosnak, többször válaszbba azt kaptam, hogy együttműködőek, meg fogják oldani az ügyet, senkit nem fognak az út szélén hagyni. Azóta is azokat az információkat kapjuk, hogy több száz emberről van szó, akik a rendszerben még mindig ott vannak foglalkoztatottként egy év elteltével is. Történtek pozitív előrelépések is, közfoglalkoztatásba kerültek emberek, sőt, volt, aki piaci alapon is el tudott helyezkedni, de ezeknek az embereknek körülbelül egyéves munkabére van hátralékban. Nagyon fontos lenne, hogy a kormány azonnal kártalanítsa ezeket az embereket. Hivatkozunk arra, hogy a bíróságnál van a lépéskényszer, de azt látjuk, hogy még mindig húzza az időt a kormány. A kormánynak van lehetősége, hogy ezt a 2800 családot megsegítse, egy külön alap létrehozásával, hogy azonnal megtörténjen ezeknek az embereknek a kártalanítása. Nagyon rossz anyagi körülmények között élő emberekről beszélünk, és fontos lenne, nem nagy tétel lenne, pár milliárd forintról beszélünk, amivel ezeket az embereket kártalanítani lehetne. A kormánynak, ha van rá akarata, ezt meg tudja oldani akár holnap. Ebben kérem a támogatásukat, hogy ne kelljen azt látnunk, hogy 2800 családot otthagynak az útszélén Kelet-Magyarországon. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Meg szeretném kérdezni képviselőtársaimat, hogy szeretne-e valaki valamit hozzáfűzni az előterjesztéshez. Gúr Nándor képviselő úr!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon rövid kiegészítő gondolatom van: gyakorlatilag arra szeretném felhívni a bizottság tagjainak a figyelmét, hogy az ország olyan szegletében, térségében zajlottak ezek a folyamatok, ahol évtizedek óta a munkaerőpiaci folyamatok tekintetében szinte csak nehézségekkel és újabb nehézségekkel találják újra szemben magukat az emberek. Legkiváltképp azok az emberek, akik külön sajátosságjegyekkel bírnak, hogy mondjuk a munkaerőpiacon az elhelyezkedési esélyük elég szűkre szabott, akár iskolai képesítések, szakmai tudások, sok minden egyéb más hiányosságokból fakadóan, akár a munkaerőpiaci környezetnek az adottságai révén.

Amikor milliárdos nagyságrendű források felhasználásával zajlanak az említett folyamatok, akkor elfogadhatatlan az, hogy kormányzati megbízatás alapján történő szerepvállalók hanyagsága – és nem megyek tovább, majd a szükségszerű szervek továbbmennek – okán emberek százai, ezrei kerülnek ellehetetlenült helyzetbe. Az ellehetetlenülnél még ellehetetlenültebbe. Magyarra fordítva a szót, azt szeretném kérni a szakbizottságtól is, hogy emelje fel szavát már csak azzal, hogy az ügyhöz való viszonyulását akképpen fejezi ki, ahogy képviselő asszony ezt kéri, hogy ezek az események esetleg elfogadhatatlanok, és az elfogadhatatlansága mellett a megváltoztatásnak a szükségszerűsége pedig elengedhetetlen. Nem ragozom tovább, ezernyi dolgot tudnék mondani, és tudnánk szerintem mindnyájan, de az alapvetés ez. Ebben szeretném a bizottság megerősítő támogató álláspontját kérni, vagyis hát Bangóné Ildikó számára kérni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga László képviselő úr!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP) alelnök: Köszönöm, elnök úr. A mai ülésünkön ugye három, ellenzéki képviselők által, konkrétan MSZP-s képviselők által benyújtott indítványt is tárgyalunk, ezeknek a tárgysorozatba vételét. Most ha leegyszerűsíténém, azt mondanám, hogy nem sok illúzióm van újra, tehát nyilván ezeknek a sorsa sajnos nem szokott túl pozitív lenni. Ugyanakkor amellet, amit Gúr Nándor elmondott, hogy itt tényleg több ezer olyan emberről van szó, aki eleve nagyon hátrányos helyzetű, családjaik egyik napról a másikra kénytelenek különösen ebben a helyzetben élni, hiszen tavaly nyár óta sokat hallhattunk erről a konkrét ügyről, sok ígéret is elhangzott az ő megsegítésük kapcsán. Ez egy olyan szempont, amit minden elé kell helyezni, és azt gondolom, hogy őket meg kell segíteni mihamarabb, és meg kellett volna hónapokkal ezelőtt egyébként.

De van még egy aspektusa ennek az ügynek, ami még az önök szempontjából nagyon fontos és szerintem megfontolandó volna, hogy egyszer kivételt tegyenek és támogassanak egy ellenzéki indítványt, ez pedig az, hogy én azt gondolom, hogy ez az ügy rengeteget ártott a szociális szövetkezés ügyének. Önök is sokat beszélnek erről, kevesebb dolog történik, de sokszor elmondjuk, hogy a közmunka mint olyan, egy átmeneti lehetőség, állapot azoknak, akik nem tudnak az elsődleges munkaerőpiacra egyáltalán kijutni, vagy adott pillanatban nem tudnak kijutni, és egyéb - hogy úgy mondjam - modernebb eszközöket kell igénybe venni. Most mondhatnám, ugye innentől a szociális farmot is, amire természetesen Nyugat-Európában jó példák vannak, működő példák vannak, de a nagy ügy, ugye a szociális szövetkezés ügye lehetne, ahol tartósan, termelőmunkára nagyon előremutató módon lehetne alkalmazni sok ezer, sok tízezer embert. Na, most ez a helyzet nem fogja ösztönözni a későbbi potenciális szövetkezőket arra, hogy így szövetkezzenek, ne fogja ösztönözni

az önkormányzatokat arra, hogy ilyeneket generáljanak, nonprofit jellegű cégeket hozzanak létre. Egyáltalán ez a helyzet, hogy ez a helyzet így áll, ez árt a szociális szövetkezés ügyének Magyarországon. Úgyhogy én azt gondolom, hogy a kormánynak nincs más hátra, minthogy ezt rendezze, különben ezen a fronton, ebben a ciklusban semmiképpen nem fog érdemi eredményt elérni, és ez az önök érdeke sem lehet. Ezt szeretném mondani. Úgyhogy én ezt a szempontot ajánlom megfontolásra, és azt kérem mindenkitől, hogy támogassa a tárgysorozatba vételt. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Meg szeretném kérdezni, más képviselőtársamnak van-e esetleg hozzáfűznivalója, kérdése. Bányai Gábor képviselő úr!

BÁNYAI GÁBOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Próbálok utána járni az eseményeknek, nézegetem a képviselő asszony sajtótájékoztatóját is, hogy bennünket, a Fideszt és a kormányt elég erősen inzultál a kérdéssel kapcsolatban. *(Dr. Varga László: Már csak ilyen az ellenzék.)* Világos, ez a dolguk, ez nem kérdés, csakhogy konkrétabban el lehetne mesélni, hogy mi történt ennél a cégnél, mert nem vagyunk teljesen az információk birtokában, ha megkaphatnánk a lehetőséget erre. *(Gúr Nándor: Flóri! Flórit kérdezd!)*

ELNÖK: Köszönöm. Akkor megadom az előterjesztőnek a szót.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Sajnálom, képviselő úr, hogy a parlamentben nem figyelt oda, elég sokat felszólaltam ez ügyben, interpellációval és azonnali kérdéssel is. Lényegében egy európai uniós támogatásról beszélünk, ahol közel ötmilliárd forintos támogatási formát ítélték oda ennek a szociális szövetkezetnek, az ESZOSZ-nak, egyedüli kiválasztottja volt több mint száz pályázóból. Ezt egy grémium választotta ki, aminek tagja Orbán Viktor, Lázár János, Varga Mihály és Seszták Miklós. Ők döntöttek páran arról, hogy ez a szociális szövetkezet nyerve meg ezt a támogatási formát. Itt 2800 hátrányos, alulképzett munkavállalónak a foglalkoztatásáról beszélünk, és lényegében a szóbeli és írásbeli kérdéseimre adott válaszokból kiderült, hogy maga a kormányzat felelős azért, hogy ez a program megbukott. Kimondottan az állami erdőgazdaságok buktatták be ennek a programnak a sikerességét, és ezért maga a kormány is felelős, hogyha az ő általa működtetett állami cégek buktatnak be egy európai uniós projektet. Büntetőfeljelentés történt az ügyben, NAV-vizsgálat történt az ügyben, miniszterelnökségi vizsgálat, sőt még maga az EMMI is vizsgálatot folytatott, és a vizsgálat lefolytatása után szerződést bontottak a céggel, ami igazolja azt, hogy komoly visszaélések történek európai uniós forrásokkal, és OLAF-vizsgálat is zajlik, tudtommal, mert az OLAF felé is történt jelzés, hogy hogyan zajlanak Magyarországon az európai uniós forrásoknak az elköltései. Én a kettőt különválasztanám, mert majd a NAV-vizsgálat meg a büntetőfeljelentés ügye a hatóságokra tartozik, én azt gondolom, hogy 2800 családot, hátrányos helyzetű családot, és itt Szabolcs, Hajdú és Szolnok megyéről beszélünk, Kelet-Magyarországról, nem lehet egy éven keresztül kilátástalan helyzetben tartani, ha azt vesszük, körülbelül tízezer emberről és az ő megélhetésükről beszélünk. Úgyhogy én kérném most az egyszer, hogy ne azt nézzék, hogy ellenzéki párt adta be ezt a kezdeményezést, hanem, hogy ezeknek az embereknek egy év után valamilyen megoldást kell hogy találjunk a problémáikra. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szatmáry Kristóf képviselő úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz) alelnök: Köszönöm szépen. Én annyit szerettem volna hozzátenni, tisztelt képviselőtársak, képviselő asszony, hogy az ügy valóban elég súlyos ügy, és ennek majd megoldást kell találni, csak épp, amit most elmondott képviselő asszony, nem győz meg arról, hogy ez a határozati javaslat, ami lényegében ide van elénk terjesztve, ez bármit megoldana. Tehát, amit most elmondott, és ami nekünk is információnk van erről az ügyről, itt a megfelelő feljelentések, a megfelelő eljárások egyébként az üggyel kapcsolatban elindultak. Nekem csak ... bocsásson meg, hogy ... természetesen az ellenzéknek az a dolga, hogy a kormány folyamatos kritika alatt tartsa, az a megállapítás, hogy az Országgyűlés megállapította, hogy az államot felelősség terheli, mi nem vagyunk bíróság. Tehát nekem az a gondom így a bizottsággal, hogy ez a határozati javaslat így előterjesztve egy ítélet az állammal szemben. Úgy ítélet, hogy egyébként folyamatban vannak azok az eljárások, amiket ön is említett, képviselő asszony, és innentől kezdve, ha mi itt megállapítanánk bármit is, ez nem feltétlenül a károsultak megsegítéséről szól, hanem egy politikai elítélő dokumentummá válik, ami az én olvasatomban nem segíti egyébként a valóban hátrányos helyzetű és sok felelős miatt nagyon nehéz helyzetbe került károsultakat. Tehát minden tiszteletem ellenére, képviselő asszony, azt kell mondanom, hogy mivel az ügyben a megfelelő eljárások egyébként, ahogy ön is említette, folynak, innentől kezdve ez a határozati javaslat az én megítélésem szerint – nem alulértékelve a saját parlamenti munkánkat, de – önmagában nem fogja segíteni a károsultak ügyét. Innentől kezdve nem tudom, hogy ezzel a bizottságunk, egy ilyen határozat kimondásával mennyivel járul hozzá az ügy megoldásához.

ELNÖK: Köszönöm. Varga László képviselő úr!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP) alelnök: Köszönöm szépen. Azt gondolom, hogy a beadványozó elég jól elmondta azt a helyzetet, amiben van itt több ezer ember és mintegy 2800 család, ha pontosan mondom a számot. Szóval ezt nagyon sokszor hallottuk már, lassan egyéves lesz az ügy, ha jól tudom, nyáron. Az a probléma, hogy amikor ég egy ház, akkor tényleg lehet elméleti vitákat folytatni arról, hogy mi lenne a legjobb módszer eloltani a tüzet, csak el kéne oltani a tüzet. Tehát az a helyzet, hogy semmiféle segítséget ők érdemben nem kapnak. Ezek nem olyan családok, vélelmezem, akiknek nagyon nagy tartalékaik vannak, kénytelenek egyik napról a másikra nagyon nehéz helyzetben élni. Elmondták, hogy miért, ugye, papíron foglalkoztatva vannak, nincs jövedelmük, így nem jogosultak egy csomó minden másra. Tehát azt szeretném mondani, ezt az ügyet meg kell oldani. Csak az ígéretés van ebben a témában, ez elképesztő nehéz helyzetbe hozza ezeket a családokat, és árt a szociális szövetkezés ügyének. Tehát lehet azt mondani, hogy akkor ezt most leszavazzák, ez lesz belőle, látszik, de valamilyen megoldást az asztalra kell tenni.

Tehát nagyon naivan azért még egyszer kérném önöket, vegyék tárgysorozatba, a kifogásolt részeket át lehet alakítani módosító indítványokkal. Az Országgyűlés munkája során erre nyilván van lehetőség. Ha igazán van szándékuk ezt a helyzetet megoldani, akkor kérem, támogassák.

ELNÖK: Köszönöm. Gúr Nándor képviselő úr!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Még rövidebben: gondolom, hogy ez a nemtörődomség és a háritás kategóriája, amiről az előbbiekben szó esett. Szóval én azt gondolom, hogy egy szakbizottságnak van ezen típusú kérdéseket illetően tennivalója. Van, és minden olyan lépéslehetőség, aminek az

elmulasztását megteszi a szakbizottság, az meggyőződésem szerint bűn ezekkel az emberekkel szemben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Szeretném megkérdezni, hogy szeretne-e még valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Nem, akkor a magam részéről most nem bizottsági elnökként, hanem jobbikos képviselőként szeretném megfogalmazni a véleményem: támogatjuk ezt a javaslatot. Megadom a szót ismét az előterjesztőnek egy zárszó erejéig.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Igen, ítélet az állammal szemben, mert az állam hagyta, hogy ezt a csalást az ESZOSZ elkövesse úgy, hogy öt darab kifizetési kérelem úgy ment be az EMMI-hez, hogy nem feleltek meg semmilyen feltételnek, és nem teljesítették azokat a feltételeket az alatt a félév alatt sem, amíg működtek. Lehet ítélet a kormánnyal meg az állammal szemben, mert ilyet nem engedhetnek meg. Sokszor kommunikáltak, hogy ezek az emberek felelősek azért, ami történt. Ezek az emberek, ha nem vették fel a munkájukat, akkor semmilyen szociális ellátási rendszerben nem vehettek részt. Ha nem írták alá a szerződést, nem kaphattak semmilyen támogatást. Kényszerhelyzetbe és megalázott helyzetbe hozták őket azzal is, hogy bekényszerítették őket ebbe a szociális szövetkezetbe meg azzal is, hogy utána őket próbálták megvádolni, hogy ezek az emberek a leghibásabbak. Azt gondolom, hogy az államnak kötelessége van a polgárokkal szemben, és ha 2800 családot ilyen helyzetbe tudott hozni egy európai uniós támogatási forrás csalásával, akkor kötelessége megoldani a helyzetet. Utána lefolytatják majd közben a vizsgálatokat, de van az államnak bérgarancia programja, minden lehetősége megvan ma a magyar kormánynak, az államnak arra, hogy ezt a 2800 embert kiségitse, 2800 család anyagi helyzetét megoldja, és ne hagyja őket az út szélén. És még egy politikai mondat: ezeknek az embereknek a 95 százaléka 2014-ben a Fideszre szavazott. Még egyszer nem fogja megtenni. Köszönöm szépen, elnök úr.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm. Akkor döntenie kell a bizottságunknak arról, hogy tárgysorozatba veszi-e ezt az indítványt. Kérem először a támogató szavazatokat! *(Szavazás.)* 4 támogató szavazatot látok. Az ellenző szavazatokat szeretném kérni. *(Szavazás.)* 5 nem szavazatot látok. Tartózkodás? *(Szavazás.)* Nem volt. Így tehát a bizottságunk ezt az indítványt nem vette tárgysorozatba.

A munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetben lévő munkavállalók védelme érdekében címmel benyújtott H/9329. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Áttérünk a következő napirendi pontunk tárgyalására. A munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetben lévő munkavállalók védelme érdekében címmel benyújtott határozati javaslat, amely a H/9329. számon fut. A javaslatot Gúr Nándor képviselő úr és Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony terjesztette elő. Meg szeretném adni Gúr Nándor képviselő úrnak előterjesztőként a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tiszteletben tartva azt, hogy még van néhány napirendi pont, ezért nem hosszú előterjesztést kívánok tenni. Az előző napirendi pont kapcsán elhangzott dolgok megisméltésére nem keríték sort. Nyilván összefüggő a két előterjesztés, tehát hasonló érintettségi kört céloz meg. Gyakorlatilag itt célzott felületként említhetném a közfoglalkoztatottakat érintő támogatási rendszereket, bérfejlesztések, fizetésemelések kérdéskörét, amely

tekintetében csak azért emlékeztetek, hogy képviselőtársaim tudatában is tiszta és világos legyen a 2010-es kormányváltáskori közfoglalkoztatotti bér nettó értéke 60 200 forint volt, most jelen pillanatban pedig az 53 000 forintos nagyságrendet sem éri el. A 2016-os esztendő meg arról szól, hogy bérfejlesztés, fizetésemelés ezen a területen nem volt. Tehát nem túragozva a kérdéseket, azt szeretném kérni, hogy a határozati javaslatban megfogalmazott dolgok támogatására kerítsen sort a szakszabotóság, egyszerűen annak okán, hogy a leghátrányosabb helyzetben lévők - és ezek nemcsak a közfoglalkoztatottak, beszélhetnénk itt a minimálbéresek köréről is -, tehát a leghátrányosabb helyzetben lévők érdekeinek érvényesítésére sor kerülhessen. Elnök úr, köszönöm szépen, ennyi kiegészítést szeretnék tenni, és azt szeretném kérni, hogy támogassa a bizottság. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Meg szeretném kérdezni képviselőtársaimat, szeretne-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Nem, akkor a magam részéről annyit szeretnék elmondani, hogy a Jobbik természetesen támogatja ezt az indítványt. Többször megfogalmaztuk a parlament plenáris ülésein is. Visszaadom zárszóra Gúr Nándor képviselő úrnak a szót, ha ezzel kíván élni.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Köszönöm az ön támogató szavazatát. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm. Akkor az indítvány tárgysorozatba vételéről kell határozunk. Kérdezem, hogy ki az, aki az indítvány tárgysorozatba vételét támogatja. Kérem az igenlő szavazatokat. *(Szavazás.)* 4 igent látok. Ki az, aki ellenzi az indítvány tárgysorozatba vételét? *(Szavazás.)* 5. Tartózkodás nincs. Akkor ennek alapján a bizottságunk tehát a tárgysorozatba vételt elutasította.

A sztrájkról szóló 1989. évi VII. törvény módosításáról szóló T/9831. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Áttérünk a következő napirendi pontunkra. Tóbiás József, Lukács Zoltán és Gúr Nándor képviselő urak önálló indítványáról van szó. Gúr Nándor képviselő úrnak adom meg előterjesztőként a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Töreksem megint arra, hogy ne legyen túl hosszú visszaemlékszem arra a, hát lassan 5-6 évvel ezelőtti időszakra, amikor alapvető törvényi változásokat hoztak a munka világát érintően, ilyen volt többek közt a munka törvénykönyve is, de most arról nem beszélnek és a sztrájk törvény is. Azon az éjszakán alelnök úrral arra emlékszem, Varga László alelnök úrral közösen ültük a parlamentet, és úgy hajnal fél 3 környékén, abban a magasságban alakultak ki a döntések, azok a döntések, amelyek azóta eltelt időszakban visszaigazolódtak, hogy mennyire a hatalom - mert ez hatalom, ami ma van - részéről célirányosan jelentek meg. Magyarul arról szólt a történet, hogy a munkavállalói, az érdekképviseleti felületen az utolsó és a legerősebb bástyát ne lehessen meghúzni akkor és hogyha elégedetlenség van a munkavállalók körében. Mindegy, hogy ez berről, munkahelyek veszélyeztetettségéről, munkavédelmi vagy munkaügyi pozíciók erősítéséről, bármiről is szólna, gyakorlatilag a sztrájkok ellehetetlenítését tették meg azzal a döntéssel.

Ellentmondó törvényi hivatkozási helyek vannak egyébként, hiszen tudják önök is, hogy ma ahhoz, hogy sztrájk szülessen, sztrájk lehessen, ahhoz a munkaadók

és a munkavállalók érdekképviseleti szervezetének a megegyezése szükséges, amennyiben ez nem történik meg az elégséges szolgáltatások tekintetében, akkor a bíróság dönt. Miközben a másik törvényi hivatkozási hely meg arról szól, hogy bizonyos felületeken, mondjuk a közlekedési szektorban meghatároznak elégséges szolgáltatási szinteket, fogalmazznak meg példaként 66 százalékos mértékűt. Akkor és hogyha életszerű a dolog, amit mondok, hiszen Miskolcon nem is olyan régen, körülbelül két hónapja, alelnök úr (*Dr. Varga László: Négy.*) sorra került az, amikor egy sztrájk történt a helyi közlekedési vállalat szintjén, és azzal találták magukat szemben az érintettek, hogy amikor a munkavállalókkal meg akartak egyezni, akkor megegyezni természetesen nem tudtak, mondta a munkaadói közeg, hogy hát forduljanak a bírósághoz. Amikor bírósághoz akartak fordulni, akkor a bíróság előzetesen informálisan jelezte, hogy kár a bírósághoz fordulni, mert a közlekedés szintjén 66 százalékos elégséges szolgáltatási szint van rögzítve. Ilyen értelemben adott, hogy mit kell csinálni. A példa kapcsán csak azt akarom érzékeltetni, hogy eleve olyan helyzetet szültek a törvények illetékes elfogadásával, ami ellehetleníti a sztrájkok életre hívását. Ezért javasoljuk azt, hogy egy normális mederbe, nyilván az embereknek az érdekeit szem előtt tartva, legfőképpen nyilván a munkahelyük meglétének a biztonságát vagy és a javadalmazásuk tekintetében érintett kérdéskörökkel való foglalkozás az említett munkaügyi, munkabiztonsági helyzet megerősítése kapcsán született hiányosságok felszámolása okán kezdeményezett sztrájkok tekintetében a szolidaritási sztrájk mint fogalomrendszer kerülhessen be abba az értéktárba, idézőjelbe tett értéktárba, amivel ma dolgozunk. Ez azt jelentené, mint ahogy a tervezet sugallja és egyértelműsíti, hogy az adott ágazatban dolgozóknak a 25 százaléka, ha bármilyen polgári elégedetlenséget, kezdeményezést támogat, nem kell feltétlen elégedetlenségnek lennie, de egy kezdeményezés támogatását hívja életre, akkor azok az előzetes egyeztetések, amelyek egyébként a sztrájkotörvény 2. § (1) bekezdésében előírásra kerültek, ezek mellőzésre kerülhessenek. Pontosan azért, hogy a munkavállalói érdekképviseletek valós tevékenységet tudjanak fordítani, és a kormánynak a figyelmébe egy mondatot ajánlanék, és a kormánypárti képviselőtársaimnak is, hogy ugye ez már csak azért is fontos, mert az érdekképviseletek soha nem ellenségei, még nem is ellenfelei a munka világa más partnereinek, a munkaadóknak és azok szövetségeinek, hanem a munkabéke megőrzésének az erősítését szolgálják. Én pedig azt érzem, és azt látom, hogy ennek a folyamatnak a megerősítése szükségeltetik annak érdekében, hogy a munkabéke fenntartása megtörténhessen. Gyakorlatilag a kezdeményezés alapvetően ettől az aspektustól indul, és ehhez kérem az önök tiszteletteljes támogatását. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, ki szeretne szólni. Szatmáry alelnök úr!

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz) alelnök: Köszönöm szépen. Próbálok én is rövid lenni, már csak azért is, mert valószínűleg Gúr Nándor képviselőtársam ebben a témában sokkal inkább otthon van, és minden egyes szavamat lehet, hogy kettő fogja válaszként követni, de mégis bátorkodom azt mondani, merthogy a legutolsó ülésen - akkor talán képviselőtársam nem volt itt - (*Gúr Nándor: Így van.*) előkerült, hiszen szakszervezetek is részt vettek az ülésünkön, az a kérdés, hogy a jelenlegi sztrájkjoghoz való viszonyulás miért nincs a törvényi paragrafusok alapján. Én két dolgot mondanék, bár hallottuk ezt a múltkor is, most képviselőtársam is azt mondta, hogy Magyarországon a sztrájk gyakorlatilag el van lehetetlenítve, egy csúnya, magyar nyelvtani mondattal élve. Én azt gondolom, hogy egyébként ez egy jól hangzó

mondat, de ugyanakkor ez két oldalról sem feltétlenül a realitásokat tükrözi. Egyrészt nap mint nap olvashatunk a sajtóban, akár a közszféra, akár a piaci világban sztrájkra való készülőségről, ami azt mutatja, hogy az érintettek nem úgy gondolják feltétlenül, hogy ez a sztrájkjog jelen pillanatban ne lenne számukra adott, és örvendetes egyezségek is vannak nagy nemzetközi cégeknél egyébként, főleg a bérfeszültségek enyhítése céljából. Tehát én azt látom a tapasztalatok alapján, hogy lehet, hogy egyébként viszonylag szigorú ez a szabályozás, de semmiképpen sem lehet azt kijelenteni, hogy Magyarországon nem lehet a jelenlegi jogszabályok alapján sztrájkot tartani. Én azt a szempontot kérném képviselőtársaimtól, hogy vegyék figyelembe, hogy alapvetően a minimális szolgáltatások vagy elégséges szolgáltatások törvénybe iktatása nem feltétlenül és nem elsősorban a munkaadók szempontjából került be a szabályozásba, hanem érthető módon a sztrájkjal nem érintett, de egyébként az adott szolgáltatást igénybe vevő magyar állampolgárok mindennapi életének vagy élethelyzetének kezelésére került be. Tehát itt, amikor arról beszélünk, hogy ezeket az elégséges szolgáltatásokra való kötelező megegyezést bármi módon kivegyük, annuláljuk a törvényjavaslatból, akkor elsősorban nem a munkaadók érdekeit kívánjuk ebben látni vagy érvényesíteni, hanem a magyar állampolgárok érdekeit, akik egyébként áttételes módon, nem akarnám a jelzót itt rosszul használni, de szenvedő alanyai egy munkaadó és egy munkavállaló közötti bér vagy egyéb vitának. A törvényjavaslat elsődleges célja az, és ezt én egy értelmezhető, és azt gondolom, hogy a sztrájkban gondolkodó munkavállalók számára is követendő példának gondolom, hogy egy munkaadó és egy munkavállaló közötti vitát, ha persze más nem oldja meg, akkor a történelmi jogok alapján a sztrájkban gondoljon megoldani, de ezt csak úgy tegye meg, hogy egyébként az adott cég szolgáltatásait igénybe vevő többi állampolgár számára ne okozzon olyan kellemetlenséget, olyan, a napi életben való problémát, ami kvázi egy szenvedő féllé tesz, esetlegesen egy közlekedési probléma kapcsán több tízezer embert. Azt gondolom, hogy ez nagyon kényes egyensúly, és nem is állítom, hogy itt a bölcsék köve bármelyik kormányznál, nemcsak a miénknél, hanem máshol is lenne. Itt értelemszerűen a jelenlegi jogszabály megpróbál egy egyensúlyt létrehozni - egy egyébként szolgáltatást igénybe vevő - a munkaadók és a munkavállalók között. Persze ezen lehet vitatkozni, hogy ezt kinek az oldalára kéne jobban eltolni, de azt gondolom, hogy a szabályozás alapcéljával, hogy legyen egy megegyezés, és mondom, a harmadik felet se érje olyan kár, ami nem az ő ügye, elnézést, hogy így mondom, kezelni tudjon, és azt gondolom, hogy a jelenlegi jogszabály ebből a szempontból kísérletet tesz egy kompromisszumra való iránymutatással.

És mondom még egyszer: én nem látom azt egyébként, hogy Magyarországon a sztrájk ellehetetlenült volna. Az, hogy nem valósult meg olyan országos méretű sztrájk vagy esetleg cégen belüli nagyobb sztrájk kis, amit képviselő úr mond, az alapvetően szerintem eddig annak köszönhető, hogy a munkaadó, legyen akár az állam, legyen akár bármelyik cég törekszik elkerülni a sztrájkot. Ez Gyórtól kezdve akár a közszférában dolgozóknál is így van. És azt gondolom, hogy ameddig ezek a megegyezések megszületnek, addig nem jelenthetjük ki azt, hogy a jelenlegi törvények egyébként ne állnák ki az idők kihívásait. Tehát én azt gondolom, hogy érteve képviselő úr szándékát, egy kicsit, ha szakbizottságként tekintünk erre, kicsit cizelláltabban kell figyelniük a folyamatokat, és mondom, két megállapítás miatt a magam részéről nem gondolom azt, hogy jelen pillanatban hozzá kéne nyúlni a sztrájktörvényhez. Egyrészt az, hogy folyamatban is vannak sztrájkjelőkészületek, tehát működik a rendszer, megegyezések is vannak, és mondom, amit mindenképpen a törvényalkotónak figyelembe kell venni, az a sztrájkban nem érintett, de egyébként bizonyos

szolgáltatásokat igénybe vevő magyar állampolgárok érdekei, és alapvetően a megegyezés az ő érdekeiket szolgálja. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Varga László alelnök úr!

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP) alelnök: Köszönöm szépen. Ha rövid és politikai akarnék lenni, akkor azt mondhatnám, hogy láttam én önöket lelkesen sztrájkokat támogatni 2010 előtt, BKV-sztrájkot, MÁV-sztrájkot, egyéb munkavállalói tiltakozásokat. Akkor egyébként helyesen azt mondták, hogy ez a munkavállalói jogok egy nagyon fontos bástyája, egy alapvető jog, amellyel, ha gyakorolnak a munkavállalók, akkor csak a jogaikkal élnek. Tehát ez ilyen szempontból egy álságos érvelés, hogy most meg nyilván teljesen máshogy érvelnek hat évvel később. De nem tudom ezt a felszólalásomat most ilyen rövidre zárással megejteni, mert nyilván részben családi indíttatásom okán is, én nagyon indulatosan éltem már meg az akkori módosítást is, aminek már az ideje is beszédes, 2010 decembere volt, ha jól emlékszem. Tehát karácsony előtt, nagyon gyorsan behozott javaslat, éjszaka fél 3-kor, a megtárgyalás után rögtön szavazás, szóval elképesztő. És teljesen világos volt, hogy abban az időpontban, amikor az önkormányzati választások után elkezdtek önök - mondjuk úgy, hogy - nehéz döntéseket meghozni, ha szintén politizálnék, akkor olyanokat, amiknek az ellenkezőjét ígérték, amiket nem mondtam, amikkel átverték nagyon komoly társadalmi csoportokat, munkáltatói csoportokat. Önök elvették a sztrájkjogot a magyar munkavállalóktól. Ennek több szempontból volt az önök számára előnye. Ez a szituáció méltatlan. Részben nem tudtak vizuálisan megjeleníteni olyan nagyobb sztrájkok a médiában, a társadalom előtt, amelyek a korábbi években igenis voltak, és lettek is volna, ha nem módosítanak egyébként jogszabályi háttérrel ebben a történetben, részben pedig az intézményes szakszervezeti mozgalom szétverése irányába irányuló lépés volt. Lehet, hogy természetesen a munkavállaló, ha azt látja évek hosszú során, hogy fogynak az eszközök, adott esetben az érdekérvényesítésből, akkor hát elgondolkodik rajta, hogy érdemes-e ezt csinálni. Nyilván ez a helyzet, ennek a kialakítása volt az önök érdeke rövid távon. Azt szeretném mondani önöknek, hogy szerintem hosszú távon meg az az érdekük, hogy széles körű munkavállalói jogok legyenek. Ez mindannyiunk érdeke, és a sztrájkot én - hogy mondjam - a tiltakozás artikulált formájának tekintem. Ha ez széles körű, akkor van egy olyan szabályozott keretrendszer a munkavállalói alapvető jogoknak a széles körű biztosítására, ami keretek közé szorítja ezeket a tiltakozásokat, érdekérvényesítéseket, ezeket a bérharcokat és egyéb követelésekért való küzdelmeket. Ez egy lassan másfél évszázados küzdelem, és amikor az ilyen alapvető jogok szétverése történt utoljára a történelemben, akkor utána artikulálatlanul, vagy hogy mondjam, nyilván ez egy rossz szó erre, tehát akkor más módokat találnak a munkavállalók tömegei az elégedetlenség kifejezésére. Ilyenkor el lehet mondani persze, hogy egy-egy demonstráción való valamilyen tiltakozásra való felhívás jogszabályellenes és ez, de szörnyű dolog - ugye ez történt most nem régen a pedagógusok kapcsán -, de az elégedetlenség utat talál magának, és ezt gondolom. A mindenkori kormány és a mindenkori ellenzék érdeke is, hogy ezek az utak szélesek legyenek egyébként, világosan legyen joga a társadalomnak és a munkavállalóknak elmondani, ha valamivel elégedetlenek, és ezek a keretek világosan meg legyenek határozva és törvényesen tudjanak menni ezek a folyamatok. Én attól tartok, hogy az akkori módosítás méltatlan körülményei és az időpontja is árulkodó arról, hogy önök bizony nem ezt, a társadalom számára is elfogadható medert próbálták kialakítani, hanem egyszerűen elvették egy alapvető jogot a magyar munkavállalóktól, amit vissza kell nekik adni. És ezt mondom önöknek, hogy lehet, hogy rövid távon az látszik, hogy

jó önöknek a szabályozás, hosszú távon meg higgyék el, hogy az önök érdeke is az, hogy széles körű munkavállalói jogok legyenek Magyarországon. Tehát nem tudok más mondani, támogassák ezt a tárgysorozatba vételt. Köszönöm.

ELNÖK: Meg szeretném kérdezni, valaki szeretne-e még hozzáfűzni valamit. Ha nem, akkor most jobbikos képviselőként szeretném elmondani röviden a véleményemet, nem megismételve azokat az érveket, amiket a legutóbbi ülésen elmondtam, amikor a sztrájk törvényt Szél Bernadett képviselő asszony hozta ide négy szakszervezeti vezetővel együtt a bizottságunk elé, akkor minden képviselőcsoport jelen lévő képviselői ki tudták fejteni a véleményüket ezzel kapcsolatban. Amire szeretném felhívni képviselőtársaim figyelmét, az az, hogy állandó a vita az elégséges szolgáltatások köréről, illetve ezek meghatározásáról. Szerintem egy méltányos elképzelés az, hogy ebbe a szakmai szervezeteket, adott esetben az érdekképviseleteket is bevonják, és velük közös egyeztetés során határozzák meg azt a kört, ahol az elégséges szolgáltatás már észrevehető hátrányt okoz, már észrevehető mások számára is, adott esetben akár, ezt ki kell mondani, kényszerítő erővel bír a munkáltató részére, de még nem okoz aránytalan érdeksérelmet. Szerintem a sztrájk törvény jelenleg ezt a mezsgyét rendkívül szűkre szabja, és önmagában azt feltételezni, hogy Magyarországon azért nincs sztrájk, mert olyan remekül meg tudtak egymással egyezni az érintettek, szerintem bizarr ez a gondolkodás. Nem erről van szó, hanem arról, hogy valóban a törvény nagyon komoly korlátozó erővel bír több más ágazatban is.

Nagyon fontosnak tartom kettéválasztani az állami, illetve a közszféra munkavállalóit egy bizonyos szempontrendszer alapján a versenyszféra munkavállalóitól. Az állami szférában azt láthatjuk, hogy nagyon sokszor nincsenek meghatározva azok a gazdasági indikátorok, ami mentén lehet üzemeltetni egy egységet, például a közösségi tulajdonban lévő közlekedési vállalatoknál én magam is elmentem például a BKK-hoz, és megnéztem azt, hogy az autóbuszüzletág, amit a BKV üzemeltet, hány fővel működik, 7,9 volt az egy járműre jutó munkavállalók száma, a privátszférában nagyjából a harmadából elüzemelnek a buszok. Hozzáteszem egyébként, hogy ebben az esetben nem a buszvezetőkből volt sok, hanem azokból a rendkívül jó érdekérvényesítő képességgel rendelkező tagokból, akik a menedzsment köré összpontosultak, elsősorban adminisztratív területen dolgoztak, nem kis részben egyébként ezért is lehet versenyképtelen a közösségi közlekedési szektor. Tehát, ha ezekben az ágazatokban alkalmaznák a versenyszférára jellemző gazdasági indikátorokat, akár a foglalkoztatotti létszámban, akár költséghatékonyság terén, én azt gondolom, hogy már egy nagy lépést léphetnénk előre, és hozzáteszem azt is, hogy maguknak a munkavállalóknak is, akik jelenleg a végeken dolgoznak, és nem az adminisztratív vízfej részét képezik, előrelépést jelenthetne ez a helyzet.

Fontos itt a versenyszféra munkavállalóiról is néhány szót ejteni. Én például nem tartanám ördögtől való gondolatnak azt, ha a kormány, akár a sztrájk törvényhez kapcsolódó módon jogszabályt alkotna arról, vagy legalább kezdeményezné egy határozati javaslatban a Fidesz képviselőcsoportja, hogy érvényesítsük a munkavállalói érdekeket oly módon, hogy legyen belőle egy európai kezdeményezés, hogy a Nyugat-Európában elérhető bérek bizonyos százalékát Magyarországon is meg kelljen keresniük vagy meg lehessen keresniük a munkavállalóknak, és kötelezzük az itt megtelepedett multikat arra, hogy a náluk munkát vállaló embereket a kinti munkabérek meghatározott százalékáért foglalkoztassák. Itt azért emlékeztetném képviselőtársaimat arra, hogy a kormányzati propaganda arról szól, hogy mennyire nőnek a bérek, de ha önök ezt euróba átszámolják, akkor 2010 áprilisához, a Fidesz választási győzelméhez képest alapvetően bércsökkenés történt euróban számolva, és

ez egy nagyon súlyos és nagyon fontos érv, hiszen a magyar munkaerő ára európai szinten leértékelődött. Tehát akkor, amikor okot keresünk arra, hogy miért kellene Nyugat-Európa felé, akár európai uniós szinten fellépni azzal az igénnyel, hogy a magyar munkaerő bérfelzárkóztatása megtörténjen, én azt gondolom, hogy jó néhány hasonló érvet tudunk említeni, és önmagában természetesen ezt a sztrájkról szóló törvényt a munkavállalói érdekek képviselőinek érdekében is támogatni tudja a Jobbik képviselőcsoportja, és én magam is természetesen ennek megfelelően fogok szavazni. Visszaadom Gúr Nándor képviselő úrnak a szót.

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Azokat a mondatokat, amelyeket alelnök úr, elnök úr mondott az előbb, nem ismétlem meg, mert azokban egyetértés van közöttünk, hanem kiegészíteném még néhány gondolattal, és nem kívánom darabokra szedni a Szatmáry alelnök úr által elmondottakat, de azért néhány mondattal csatlakoznék, nem megerősítő jelleggel az elmondottakhoz.

Tudja, alelnök úr, a sztrájkjal, a sztrájk lehetőségével kapcsolatosan elmondott gondolatai még helytállóak is lehetnének, ha nem ismerném az elmúlt évtizedek történéseit, ha nem ismerném az előző kormányzásaik időszakában zajló folyamatokat. Ha nem tudnám azt, és nem tudnánk mindnyájan azt, hogy mondjuk akkor, annak idején, biztos emlékszik rá, de ha nem, akkor segíték, a gördülősztrájkok időszakában, talán Gaskó neve fémjelez valamit az ön számára, gyakorlatilag azok a folyamatok a szolgáltatást igénybe vevők érdekeit semmibe véve alakultak ki. Ugye, most az előbb elmondott saját szavait cáfolom, amikor azt erősítette, hogy minden ilyen folyamat életre hívásánál alapvetően mindig a szolgáltatást igénybe vevők érdekeinek a szem előtt tartása kell hogy lebegjen, akkor is ez lebegett, gondolom. Tehát azt akarom mondani, hogy egyforma mércével! Akkor is, amikor kormányoz az ember, meg akkor is, amikor ellenzékben van. Nem egyszerű, én ezt tudom, ellenzéki oldalról nézve is, nem egyszerű, de célszerű. Célszerű egyforma értékkel hozzájárulni ezekhez a dolgokhoz. Mondjuk, nem kimenve ebből a napirendi pontból, csak jelzésértékkel: akkor, amikor a sztrájkról beszélünk, beszélhetünk ugyanúgy népszavazásról. Ugye, emlékszik arra, amikor szociális népszavazást - 300 forintos - költségvetést érintő kérdés kapcsán csináltak, majd az első gondolatuk az volt, hogy amikor hatalomra kerültek, mert jelzem, ez ma hatalom meggyőződésem szerint, amit önök képviselnek, nem szolgálat, tehát amikor hatalomra kerültek, akkor az volt az első, hogy olyan intézkedést fogadtatottak, hogy költségvetést érintő kérdésben népszavazást még véletlenül se lehessen életre hívni.

De hát ugyanígy ellehetetlenítették azt is, amit a Kúria jóváhagyott, a férfiak 40 év jogosultsági idő után történő nyugdíjba meneteli lehetőségének kérdéskörét. Egyáltalán, hogy a társadalom álláspontot rögzíthessen ebben a dologban. Most folyamatos küzdelmet kell vívni azért, hogy a társadalom messze döntő többségének az álláspontját figyelembe véve a boltbezár-nyitvatartás kérdéskörében oda lehessen jutni. Most verőlegényekkel kell szembenézni, és sok minden egyéb mást lehetne mondani.

No, nem akarok a sztrájk kérdésétől messze menni, csak azért említem ezeket a kérdéseket, mert ez egyfajta hozzáállásbeli viselkedést mutat meg, és hogy visszatérjek az eredeti kerékvágásba, a sztrájkjal kapcsolatos kérdések tekintetében az én fejemben mindig egyetlenegy ügy lebeg, az pedig az, hogy a béke a munkabéke. Higgyék el! Van egy olyan pillanat, és van egy olyan pont, alelnök úr is beszélt erről, amikor, ha nincs kellően szélesre nyitva a lehetőségek tárháza a tekintetben, hogy az elégedetlenségének hangot adhasson a munkavállaló, akkor megtalálják azt a másik utat, ami nem a törvény keretei között zajlik. Senkinek nem érdeke ez. Nekik sem, nyilván, de magának a társadalomnak, az aktuális kormánynak sem. Senkinek nem

érdeke. Meggyőződésem szerint százszor inkább tárgyalni, megküzdeni különféle asztalok mellett, mint nem az asztalok keretei mellett küzdeni, hanem más keretek között. Azt akarom érzékeltetni, hogy szerintem soha senki nem tudja biztosra felmérni azt, hogy hol van az a pont, amikor eltörik valami, és nem biztos, hogy nagy dolgokon törik el, lehet, hogy olyan kicsin, amire nem is gondolnánk, mert az utolsó csepp a pohárban vagy a poháron túl. Talán inkább csak ilyen jószolgálati tevékenységként teszem, mondom azt, amit mondok. Meggyőződésem, hogy az önök politikai érdeke is azt kívánja, hogy e tekintetben előrelépés történjen a korábban meghozott torzóval szemben. Nézzék, ha mást nem, akkor azt vegyék számításba, önök nem kormányoznak örökké, szerintem már '18 után sem, de ez egy dolog, hogy ki mit gondol erről. Nem kormányoznak örökké. Mi most egy olyan sztrájk törvény megalkotásáért küzdünk, amely majd annak a kormánynak okoz bizonyos értelmű nehézségeket, aki önöket követi, amikor önök már ellenzékben lesznek. Gondoljanak a saját jövőjükre is, de a jövőjükre való gondolatot megelőzően inkább a jelenükön gondolkodjanak. Azon gondolkodjanak, hogy ne hogy felboruljon Magyarországon az a munkabéke, amit még így-úgy-amúgy fenn lehet tartani, mert ha egyszer felborul, azt visszafordítani félelmetesen nehéz.

És az utolsó előtti mondatom, az a konkrét példát, amit szóba hoztam, ha már a Miskolci Közlekedési Vállalatot szóba hoztam, akkor csak a példa kedvéért mondom, hogy önök is lássák tisztán, világosan, hogy miért akartam, miért sztrájkoltak bizonyos értelemben vetten a munkavállalók. Egyszerűen azért, mert mondjuk az a holding, aki az önkormányzat által magában foglalja a városi cégeket, az 2015-ben nem így szóban – Szatmáry alelnök úr -, nem így egymással és szóban, hanem papírra vetten vállalt kötelezettségeit nem teljesítette egész 2015 lefolyása alatti időszakában. 2016 koratavaszáig sem. Azt gondolom, hogy azok a munkavállalók, akik megegyezés alapú törekvéseken nyugodva elérték azt, hogy 2015-re konkrét, kézzelfogható ígéretet kapnak arra vonatkozóan, hogy bérük 3 százalékos mértékű növekedése bekövetkezik, na, nem mondjuk 2 millió forintról 5 millió forintra történő emelésekről esett szó, hanem 3 százalékos mértékű emelésről, akkor azok joggal elvárhatják, hogy a munkaadók ennek eleget tegyenek. Ha nem tesznek eleget, akkor joggal tehetik meg azt meggyőződésem szerint, hogy elégedetlenségüknek hangot adjanak, és ha ennek hangot adnak, akkor az a legbrutálisabb dolog, ha olyan fenyegetettséggel kell szembenézni, hogy mondjuk egy headsetten keresztüli telefonbeszélgetést követően a buszsofőr az utána buszt takarít. Ez a dolga, ezt teheti. Joggal teheti tehát a munkavállalói érdekképviselőt azt, hogy egy ilyen ügyben úgymond, ha elmegy a széléig, a sztrájknak a megvalósításáig az érdekeinek a képviselője érdekében. De még egyszer, utolsó mondatként azt szeretném ismét mondani: meggyőződésem szerint a munkabéke fenntartása kívánja meg azt, hogy ezen a helyzeten változtassunk, és ezért javasoljuk azt, hogy ezt a fajta szolidáris sztrájk-forgalomrendszert vegyük be az intézményrendszer keretei közé, ami lehetőséget ad arra, hogy azokat az előzetes egyeztetéseket, amelyek a 2. § (1) bekezdésében kötelemként előírásra kerülnek, ezeket mellőzni lehessen. Köszönöm szépen, és kérem a támogatást.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Határoznunk kell a javaslat tárgysorozatba vételéről. Kérem először a támogató szavazatokat! *(Szavazás.)* 4 igen, 5 ellene. Akkor tehát a bizottságunk a tárgysorozatba vételi indítványt elutasította.

A Nemzetgazdasági Minisztérium tájékoztatója a munkaügyi és munkavédelmi ellenőrzések tapasztalatairól

Áttérünk a 4. napirendi pontunk tárgyalására. Köszöntöm a minisztérium képviselőjében megjelenő Nesztinger Péter és dr. Bakos József urakat. Meg szeretném adni önöknek a szót.

NESZTINGER PÉTER (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Vállalkozásfejlesztési bizottság! A munkavédelmi hatóság elkötelezett abban, hogy a munkakörülmények javuljanak. Nemcsak azért, mert ez morális kérdés, tehát nem szeretnénk, hogy halálos tragédiák, munkabalesetek vagy foglalkozási megbetegedések történjenek, illetve számuk csökkenjen, hanem azért is, mert ez komoly gazdasági kérdés is. A baleseteknek, munkából való kiesésnek nemcsak közvetlen költségei vannak, amit az egyén, a munkáltató vagy az állam visel, hanem hosszú távon a társadalomra nézve is következményei vannak. Ennek érdekében a munkavédelmi hatóság tavaly 13 721 munkáltatónál tartott munkavédelmi ellenőrzést. A tapasztalatok hasonlóak, mint az előző években. 81,7 százalékuknál tapasztaltak a munkavédelmi felügyelők munkavédelmi hiányosságokat. Negyedmillió munkavállaló munkavégzési körülményeire terjed ki ez az ellenőrzés, amely azt jelenti, hogy a foglalkoztatottak 65,7 százalékánál valamiféle munkavédelmi hiányosságot tártak fel a kollégák. Ennek az érintett létszámnak az egyharmadánál súlyos szabálytalanságok is voltak, ami azt jelenti, hogy azonnali hatályú intézkedéseket hoztak a kollégák, a veszélyes tevékenységet, munkaeszköz használatát, azonnali hatállyal felfüggesztették. Új típusú ellenőrzési módszert is alkalmazott a tavalyi évben a hatóság, 1156 munkáltatót írásban kötelezett meghatározott munkavédelmi követelmények teljesítéséről való beszámolásra. Ez is beváltotta a hozzá fűzött reményeket, ügyfélbarát megközelítés volt, és egy ilyen átvilágítás a munkáltatóknak felhívta a figyelmét arra, hogy esetleg milyen munkavédelmi hiányosságok lehetnek, anélkül, hogy hatósági szigorral kellett volna ő nálunk fellépni.

Az intézkedések kapcsán 20 000 munkavédelmi döntés került kiadmányozásra. Ebben 50 000 olyan intézkedés volt, amelyet határidőre kellett teljesíteni a hatóságnak, és nagyságrendileg 20 000 volt az a már említett azonnali intézkedés, amelyek szabálytalan munkaeszközökkel, villamosságbiztonsági előírásokkal, munkavédelmi ismeretek hiányával, veszélyes vegyi anyagokkal kapcsolatos intézkedések vagy éppen magasból történő leesés elleni intézkedések hiánya miatt történt. Az ellenőrzések körülbelül 10 százalékában történt utóellenőrzés, ez 2324 utóellenőrzést jelent, melyek közül 174 esetben nem hajtották végre a hatóságnak az előzőleg meghozott intézkedését. Ezek célirányos ellenőrzések voltak, de itt is elmondható, hogy a végrehajtási fegyelem jó, tehát az összes döntésnek 1 százalékát sem éri el az, amikor a munkáltatók ne teljesítették volna az intézkedéseket.

Főmunkaidőn kívüli ellenőrzések is történtek tavaly 333 munkáltatónál. Vannak olyan veszélyes tevékenységek, amit hétvégén is végeznek, jellemzően építőipar vagy akár folyamatos üzemű cégeknél, úgyhogy ennek munkavédelmi okai vannak, hogy célszerű főmunkaidőn kívül is ellenőrzéseket végrehajtani.

A munkabalesetek számában a legkedvezőbb év a 2012. év volt. Azóta mind a három napon túl gyógyuló, mind a halálos munkabalesetek száma kismértékben növekszik, melynek oka a gazdaság élénkülése, tehát a recesszióknak ez volt a mélypontja ez a 2012. év, egyrészt a foglalkoztatás számában is nőtt, másrészt a feldolgozóiparra, illetve az építőipari volumennek a növekedésére is visszavezethető.

Ami nem azt jelenti, hogy ez magyarázat rá, hanem azt jelenti, hogy ez feladatokat ró a munkáltatókra, illetve a munkavédelmi hatóságra. A megelőzés érdekében országosan több nyílt napot, olyan rendezvényt tartanak a kormányhivatalokban az elsőfokú munkavédelmi hatóságnál, ahol közvetlenül kérdéseket lehet feltenni a hatóságnak. Ez egy tájékoztató, megelőző tevékenység, illetve rendkívül fontos, hogy országos szinten közel 10 ezer kérdésben adnak a kollégák tanácsot munkáltatóknak, munkavállalóknak, érdekképviselői szervezeteknek a munkavédelem kérdéseiben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót.

DR. BAKOS JÓZSEF (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Az NGM foglalkoztatásfelügyeleti főosztályának vagyok a vezetője. Ebben a szakmában már régi motorosnak számítok, úgy gondolom. A hatóság az ellenőrzését ellenőrzési irányelv és hatósági ellenőrzési terv alapján végzi, amit a honlapunkon, illetve a nemzetgazdaság lapjában közkinccsé tesszük a tárgyévet megelőző 45. napon belül. Úgy gondolom, hogy a munkaügyi ellenőrzés a gazdaság kifehéritésének egy fontos eszköze, nyilván nem elégséges eszköze, de azon dolgozunk, hogy ne élvezzenek versenyelőnyt azok a vállalkozások, akik az alapvető munkaügyi szabályokat nem tartják be, és nyilvánvalóan talán közhelynek tűnik, de a munkavállalók alapvető garanciális jogainak az érvényesülése mellett tettük le már jó néhány évvel ezelőtt a voksot, és ma is ezen dolgozunk. Úgy gondolom, hogy a jelenésünket vagy tájékoztatónkat megkapták, csak néhány fő számot idéznék belőle.

A tavalyi évben a kormányhivatalokban dolgozó munkaügyi felügyelők vagy ellenőröknek is nevezik vagy kormánytisztviselőknak újabban, 17 375 munkáltatónál tartottak ellenőrzést. Az ellenőrzésbe bevont munkaadók 69 százalékánál találtak valamiféle súlyos vagy kevésbé súlyos jogsértést. Ez egy kicsi javulást jelent, néhány százalékos, 2 százalékos javulás az előző évhez képest. 89 ezer munkavállalót vizsgáltak a kollégáink vidéken, ez csökkenés az előző évhez képest. Akkor célzott ellenőrzésekkel nagy létszámú munkáltatókat vontunk ellenőrzés alá. Itt is van két százalékos javulás a jogsértés tekintetében.

Még mindig nagyon súlyos jogsértésnek minősül a feketefoglalkoztatás. A tavalyi ellenőrzések alapján a jogsértések 15 százaléka itt valósult meg. Ennek változatos megvalósulási formái: bejelentés nélküli foglalkoztatás, írásba foglalt munkaszerződés nélküli foglalkoztatás, részmunkaidőben jelentik be, és teljes munkaidőben foglalkoztatják, vagy külföldiek engedély nélküli foglalkoztatása. Tavaly 10 659 főt találtak a kollégák fekete-munkavégzés közben. A legfertőzöttebb ágazatok hagyományosan konkurálnak egymással. Tavaly az „első helyezést” az építőipar érte el, az összes feketén foglalkoztatott 37 százalékát itt találták a kollégáink. Nem mellékesen meg kell említenünk, hogy az egyszerűsített foglalkoztatásnál a legtöbb jogsértés szintén az építőiparban valósult meg. A második helyett évek óta a személy- és vagyonvédelem területe. Nem véletlenül határoztuk meg az irányelvünkben, hogy az összes ellenőrzés 10 százalékát ebben a szektorban hajtsák végre a kollégáink. Ez 10-12 százalék évek óta. Kereskedelem-vendéglátás szintén ott van. Hullámozó, hol az egyik, hol a másik előzi meg az előző éveket. Alapvetően célvizsgálatokat határozunk meg, tavaly munkaidő-pihenőidő volt, idén jelenleg a munkabérrel kapcsolatos célvizsgálatunk zajlik. Munkaerő-kölcsönzés volt tavaly összekapcsolva az őrző-védő cégekkel kapcsolatos ellenőrzésekkel kapcsolatban. Idén szintén zajlik majd egy feketemunka elleni akciónk a nyár folyamán.

Nagyon fontosnak tartom a tájékoztató, felvilágosító tevékenységet úgy szintén, az NGM ügyfélszolgálatához fordulnak elég sokan, hetente több alkalommal,

illetve a honlapunkhoz tesznek fel kérdéseket. Még mindig magas a panasz és közérdekű bejelentések száma, évekre visszamenőleg 8 ezer körül volt a munkaügy területén, most olyan 6500-7000 között mozog. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor most nem bizottsági elnökként, hanem jobbikos képviselőként szeretnék hozzászólni. Az urak kedvéért mondom, akkor ugye értelemszerűen nem köt engem a pártatlanság kötelezettsége, mint bizottsági elnökként. Először, amit el szeretnék mondani, rögtön a közepébe vágva, amit említettek, személy- és vagyonvédelem, munkaerő-kölcsönzés, én úgy gondolom, a kormányzat akkor léphetne egy nagyot előre, ha garantált órabérékkel biztosítaná azt, hogy bérminimumon legyenek ezek az OKJ-s végzettséghez kötött munkavállalók bejelentve. Itt miről is szól ez a hétköznapiakban? Arról, hogy leginkább ilyen 7-800 forintos óradíjakért foglalkoztatnak vagyonőröket, az érdekképviselőitek kimutatása szerint körülbelül 130 ezer ember van hasonló munkakörben foglalkoztatva Magyarországon, és ahhoz, hogy a munkavállaló legalább a bérminimumon be legyen jelentve, a cég üzemeltetési költségei és minden egyéb nélkül a szabadságokat és a minimális mennyiségű betegállományt beleszámítva minimum 1100-1200 óradíjakért kellene, hogy dolgozzanak a cégek. Hozzáteszem, ott, ahol jelentős volt a kormány közeli cégek előretörése vagyonvédelmi ágazaton belül és ezen belül is az állami-önkormányzati szektorban, ott már a kormány gondoskodott arról, hogy 1800 forintot meghaladó rezsioradíjak jöjjenek létre. Ott lehetősége van a munkáltatónak bejelenteni legalísan minden egyes foglalkoztatottját legalább a bérminimum szintjére, azonban a legtöbb ágazatban is, és ez több tízezer embert érintő probléma, azért történik a fekete- és szürkefoglalkoztatás, mert a magyar állam és a kormány sem követeli meg a Magyarországon megtelepedett multiktól azt, hogy az embereket legalább olyan összegért foglalkoztassák vagy a vagyonvédelmi cégekkel olyan összegért kössenek szerződést, ami fedezi a bérminimumot. Akkor jellemző tapasztalatként, amikor lezajlik az ellenőrzés, és feltárják ezeket a hiányosságokat, akkor a vagyonvédelmi vállalkozáson verik el a port, ami egyrésztől természetes, hiszen ő sértett törvényt, másrésztől azonban elmarad a másik oldalon vele szerződő, túlságosan alacsony áron szerződő cégeknek a felelősségre vonása. Teljesen nyilvánvalóan egy olyan jogszabályi úrról van szó, amit a kormány már évek óta nem szeretne betölteni, nem szeretné ezt az úrt befoltozni, és ebből adódik az, hogy több tízezer ember gyakorlatilag kiszolgáltatott helyzetben van Magyarországon, és feketemunkán vagy szürkemunkán foglalkoztatják jelenleg őket. Azt egy nagyon fontos előrelépésnek tartom magam is egyébként ellenzéki képviselőként, hogy némi szemléletváltás bekövetkezett 2010-ben. Akkor a kormány első előterjesztések egyikeként hozta elénk a kis- és középvállalkozások támogatásáról szóló törvényt, amelyben rögzítette azt, hogy ha egy induló vállalkozás különböző hatósági ellenőrzéseket kap, akkor az élet- és balesetvédelem az, amiért első alkalommal is bírságható egy vállalkozás, hiszen ez egy olyan kiemelt cél, az ezen a területen történő előrelépés, amit ilyen módon is méltányolni kell. Más területeken azonban nem bírságható egy vállalkozás.

Fontosnak tartom azt is elmondani, hogy nagyon sokszor látjuk azt, hogy a munkavállaló maga sincs teljesen tudatában annak, hogy mondjuk a biztonsági berendezések mellőzésével vagy éppen leszerelésével, amivel vélt módon könnyít a saját munkakörülményein, mekkora veszélynek teszi ki magát. Tehát szerintem itt nagyon fontos lenne az, hogy a tájékoztatás és a 2010-ben egyébként örvendetes módon elindított, valóban konzultációs jellegű munkakapcsolat az ezen a területen is szélesedjen, és a munkavállaló maga is legyen tisztában azzal, hogy milyen veszélyek

fenyegetik őt. Köszönöm szépen. Meg szeretném kérdezni képviselőtársaimat, szeretne-e valaki hozzászólni. Gúr Nándor képviselő úr!

GÚR NÁNDOR (MSZP): Köszönöm szépen. Mielőtt szakmai síkra terelném a dolgot, azelőtt a jegyzőkönyv számára is szeretném rögzíteni, hogy nagyjából bő két évtizede ismerem személyesen is Bakos József főosztályvezető úrnak a szakmai munkásságát, és nagyra becsülöm. Nagyra becsülöm, mert függetlenül attól, hogy milyen politikai kurzusok vannak, ettől függetlenül az én személyes tapasztalásom azt mondatja velem, hogy mindig a szakmai megközelítés irányából közelített a kérdésekhez. Ezt fontosnak tartottam elmondani, mert meggyőződésem szerint az emberi pozitív visszaigazolások is fontosak mindenkor a szakmát képviselő emberek számára. Akkor, amikor a munkajog és a munkabiztonsági típusú kérdésekről beszélünk, akkor azért látható módon és teljesen függetlenül a politikai ciklusoktól, kurzusoktól az látható, hogy az ellenőrzési vizsgálatoknál sajnálatos módon, de igen jelentős hányadban jogsértések elkövetésére kerül sor. Hogy ennek a súlya mikor milyen, az nyilván mérlegelés kérdése, de látszik, hogy a munkavédelmi ellenőrzése tekintetében is a munkaadóknál 80 százalékot meghaladó a jogsértések aránya, és az érintett munkavállalót kétharmadát érinti gyakorlatilag ez a kérdéskör. De ugyanez a munkaügyi ellenőrzéseknél is igaz, ahol gyakorlatilag mindkét arányszám a 70 százalékot közelíti. Az egyikben 69, a munkavállalóknál pedig 67 százalékos az a mérték, ami az érintettség tekintetében adott a jogsértések vonatkozásában. Magas, magas, magas ez a szám. Nyilván ebből kifolyólag azt gondolom, hogy nagyon fontos a prevenció, nagyon fontos az a folyamat is, ami arról szól, hogy nem feltétlen és mindenáron minden időszakban csak a bírság kell hogy meghatározza a tevékenységet. Tudom, hogy van más irányultságú folyamat is, viszont a másik oldalról pedig egy rövid kérdésem lenne az elmondottakhoz, ami az utóellenőrzések kérdéskörét érinti. Ugye ott elhangzott, hogy az utóellenőrzések esetében gyakorlatilag a foglalkoztatók egy százaléka volt az, aki nem foglalkozott azzal, ami az elemzések kapcsán problémaként felmerült, és nem teljesítette a követelményeket. Mi lett ennek a következménye? Erről nem esett szó, tehát azért érdemes lenne tudni, látni azt is, hogy milyen utólagos következményekkel kell szembesülnie annak, aki gyakorlatilag a feltárt hiányosságok teljesítését, helyretételét nem teszi meg. Ez az egyik kérdés.

Amivel még szeretnék röviden foglalkozni, az igazából szerintem a legfontosabb kérdés, ez a fekete-szürke. Elnök úr is szólt erről a kérdésről, nyilván ő is fontosnak tartja. Látható, hogy nagyon nagy itt is az arány a munkaügyi jogsértések tekintetében, 15 százalék a feketefoglalkoztatás kapcsán került meghatározásra, több mint 10 ezer főt érintett, de hát a szürkezónában elhelyezkedők tekintetében is jelentős ez a hányad. Ez gazdasági kérdés is nyilván, mert hogy nem mindegy, hogy adózatlan forintok sokaságával nézünk-e szembe. A másik, amire a figyelmüket szeretném a kormánypárti képviselőtársaimnak felhívni. Ha ajánlhatom, jó szándékkal természetesen, akkor olvassák el a saját maguk által készített konvergenciaprogramjukat, amelyben egy jelentős tételként - mondhatni -, egy mérföldkőként fogalmazódik meg a feketefoglalkoztatás, a feketegazdaság ellenében történő intézkedések megvalósításának a mikéntje, elengedhetetlen fontossága és meggyomás, és nézzék meg, hogy az elmúlt hat esztendőben mit is tettek ennek érdekében, és utána szomorú képet fognak vélhetően - idézőjelbe tetten - vágni, de remélem, hogy ez serkenteni fogja önöket arra, hogy akkor most már komolyan véve elkezdjenek dolgozni is azon, amit annak idején a konvergenciaprogramban leírtak.

A másik része a történetnek nyilván mindig kihatással bír a bérekre és a megszerzett bérek utáni megszerzhető szolgáltatásokra, a majdani esetleges

nyugdíjakra is. Azért fontos a feketével, a szürkével szembeni fellépés, mert nyilván akkor, amikor az ember a napi életét éli, nagyon sokan a kiszolgáltatott életüket, akkor kevésbé foglalkoznak azzal, hogy hogyan jön össze az a jövedelem, ami a család eltartóképességét biztosítja. Csak, amikor szembesül majd vele, hogy mondjuk, egy nyugdíj-megállapításnál milyen mértékű nyugdíjösszeget hoznak ki a számára, akkor szembesül a történettel. Tehát ezért is, az emberek érdekében szükségszerű a fekete-, a szürkezőna szűkítése, ha felszámolása lehetetlen is, de szűkítése irányába minden lépést megtenni.

A másik, amit nem akartam én sem megkerülni, ezért megerősítem, amit elnök úr mondott. Az, ha legkisebb bér, van minimálbér, akkor elfogadhatatlan az, hogy vannak olyan szektorok, ahol az egy órára vetített fajlagos megfizetésekre sem kerül sor. Elnök úr, még számot is használt, 700 forintot, de 4 és 500 forintosok is vannak dögivel, tehát az a helyzet, hogy itt alapvető változást kell tenni. Na, de hogy lehet alapvető változást tenni? Mondok két számot, ha már erről a területről, a vagyonsvédelemről esett szó, ahol, ha jól emlékszem, a summa jogsértések 13 százaléka fogalmazódik meg, 17 ezer egynéhány száz ember ma az, aki a vagyonsvédelem tekintetében megjelenik mint foglalkoztatott valamilyen formában vállalkozásszerű és egyéb más keretek között, miközben több mint 70 ezer embernek van jogosultsága. Ugye, nem gondolják komolyan önök sem azt, hogy ma Magyarországon a több mint 70 ezer fő jogosultsággal bíró ember közül 17 ezer az, aki ezen a szakmai felületen tevékenységet folytat? Tehát az a feltárt, summa 13 százalékos részarány, az gyakorlatilag egy tompított feltárási eredmény, hiszen ezen kívül még rengetegen vannak, akik a feketezőnában feltáratlanul vannak jelen, és ez sajnos nemcsak a vagyonsvédelem tekintetében igaz. Az építőipar talán a legfertőzöttebbnek mondható, bár hozzá kell tenni, hogy a legintenzívebben vizsgált terület is a kereskedelem és a vendéglátás mellett.

Egy dolgra szeretném a figyelmüket felhívni: nem is annyira az ellenőrzést végzőket, mert ők ezzel teljes mértékben tisztában vannak, hanem inkább a szakmai felületen politikai tevékenységet folytató képviselőtársaimnak, hogy érdemes azt a fajta támogatást megadni a szakmát végző embereknek, hogy azon a területen, ahol Magyarországon a legtöbb embert foglalkoztatják, és ez nem másutt van, mint a mikro- és a kisvállalkozási szektoron belül, ott van a legnagyobb baj. A munkavédelem tekintetében legkiváltképp a tíz fő alatti mikrovállalkozások szintjén van az a sajátosság, ahol a legtöbb baleseti veszélyforrással vagy egészségkárosodási kockázattal kell szembenézni. Gyakorlatilag ezeken a felületeken lenne célszerű nemcsak büntetni, hanem lehetőség szerint minél több segítséget adni. Egyrészt szakmait, amit adnak is a kollégák, de ezen túl olyan pályázati forráslehetőségek biztosítását, amelyek bizonyos befizetett járulékok megfizetése mellett hozzáférhető forrásokat teremtenek célirányosan ezen veszélyforrások minimalizálása érdekében, amely megint csak az emberekről, az emberkért fogalmazódik meg, és a gazdasági érdekeink teljesülése okán. És akkor nem megyek bele a részletekbe, mert nem akarok a munkaidő-pihenőidő, rendkívüli munkavégzés és egyéb más kérdéskörök, munkaidő-nyilvántartás torzságáról beszélni, hanem arra szeretném buzdítani az ellenőrzést végzőket, hogy alapvetően, ha módjuk és lehetőségük van a törvényi hivatkozási helyeket alapul véve, megtenni, akkor a prevenció jellemezze a munkásságukat, ne feltétlen csak a büntetés, úgy érdekelem egyébként, hogy nemcsak ez, mert 222 millió forint, ha jól emlékszem, a kiszabott bírságok összege, ami megjelent a tájékoztató anyagban, és a prevenció utáni nyomkövetés, utóellenőrzések kapcsán az a fajta konzekvens, ott már mértékadó súlyossággal bíró intézkedés, ami gyakorlatilag, mondhatni azt, elrettentő hatással is bír, hogy ha azok a munkáltatók, akiknek a figyelmét bármire is felhívták, hogy az emberek érdekében meg kell

tenniük, akkor azoknak legyenek mértékadó konzekvenciái. Elnök úr, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Másnak van-e kérdése, észrevétele. Horváth Imre képviselő úr!

HORVÁTH IMRE (MSZP): Egy rövid kérdésem lenne az urakhoz. Nem találkoztam én az anyagban a közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatos megállapításokkal, azt gondolom, jelentős számú közmunkás van Magyarországon, egyrészt a munkavédelmi szabályok betartása vonatkozásában a gyakorlat az, hogy ezek az emberek kapnak egy megkülönböztető mellényt, és különböző munkálatokat végeztenek velük, a másik pedig, választókerzetemben is tapasztalom, hogy visszafoglalkoztatás van, tehát intézményekben, üres helyeken, státuszokon közmunkásokat foglalkoztatnak. Erről pár gondolatot szeretnék válaszként.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Visszaadom a szót fősztályvezető uraknak.

NESZTINGER PÉTER (Nemzetgazdasági Minisztérium): Engedjék meg, hogy a munkavédelem területéről reagáljak a felvetésekre. Elnök úr említette, hogy a dolgozók gyakran nincsenek a tudatában annak, hogyha a biztonsági berendezéseket kiiktatják vagy szabálytalanul végzik a tevékenységüket, milyen kockázatnak vannak kitéve. Éppen ezért különböző kampányokban is részt veszünk. A tavalyi évben televízió- és rádió reklámkampányok is voltak ebben a témában. Minden évben rendszeresen több tízezres példányszámban különböző szakterületekre kiadványok készülnek, mondjuk emelőgépek biztonságáról, villamosbiztonságról, képernyős munkahelyek biztonságáról, csak hogy néhányat említsek. És EU-s kampányokhoz is csatlakozunk. Tehát való igaz, és mi is egyetértünk vele, hogy a munkavállalói tudatosságot is növelni kell, és ebben az említett kampányok, kiadványok, illetve elektronikus tájékoztatások terén is rendkívül sokat teszünk.

Képviselő úr felvetésére, hogy sok a feltárt jogsértés, munkavédelmi és munkaügyi ellenőrzések során, való igaz, hogy ez hasonló arányt képvisel évek alatt. Én azt gondolom, hogy ez az ellenőrzést végző kormánytisztviselők felkészültségét is mutatja. Tehát egyrészt a célirányos kiválasztást, munkavédelemben is azt a területet, azokat a veszélyeztetett munkáltatókat ellenőrzik a kollégák, ami a kötelességük is, ahol a főbb veszélyforrások vannak, illetve egy teljes körű ellenőrzésen, egy teljes átvilágításon átesnek a cégek, és ezért van az, hogy igen, valóban több mint 80 százalékban tárnak fel a kollégák hiányosságokat. Tehát ez a felkészültséget, a feltárási arányt is mutatja.

Kérdésként hangzott el, hogy mi a következménye azoknak az eseteknek, amikor nem hajtották végre a hatóság határozatát. A tavalyi évben 10 millió 46 ezer forint eljárási bírságot kapott ez a 174 munkáltató, amelyek nem hajtották végre a határozatban előírt kötelezettségüket. A tíz fő alatti munkáltatóknál való igaz, hogy ha munkáltatókat nézünk, a tájékoztatatlanság, a munkavédelmi tudatosság szintje alacsonyabb, éppen ezért az évről évre megjelenő irányelv is mutatja, illetve a hatóságok prioritásait, munkavégzésük prioritásait tartalmazó hatósági ellenőrzési terv is mind azt mutatja, hogy a tájékoztatásnak, tanácsadásnak ki kell terjednie elsősorban a kkv.-kra, egyébként említék egy másik területet, a szakképzés, oktatás terén is, hogy időben eljussanak az információk már a munka világába való belépés előtt. Tehát igen, a kkv.-k vannak egyrészt a fókuszban, másrészt már a diákok is.

A prevenció fontosságát említette még képviselő úr, hogy nem mindenáron bírságolás. Ebben említettem, hogy az írásbeli beszámoltatás az egyik olyan újszerű

tevékenység, ami a prevenció célját szolgálja, valamint az előre bejelentett ellenőrzés intézménye is, ugyanis országos szinten, százas nagyságrendben történik előre bejelentett ellenőrzés, ami azt jelenti, hogy egy hónappal előtte értesíti a hatóság a munkáltatót, hogy fog jönni, és milyen dokumentumot készítsen elő. Na most, erre természetesen a munkáltató felkészül, és a munkakörülmények javítása érdekében ebben az egy hónapban a saját cégét természetesen átvilágítja. Az, hogy ennek ellenére még tárnak fel dolgokat a kollégák, akkor befejezik ezt az átvilágítást, de ez is egy ilyen preventív módszer. Horváth képviselő úr kérdésére, hogy ha a közmunkások láthatósági mellényt kapnak, ezt ugye közút melletti munkavégzésnél szükséges használni, akkor ez már egy jó pont a foglalkoztatónak. Egyébként nagy eltérés a munkaeszközök, munkakörülmények tekintetében nincs. Tehát ugyanazok a jogok illetik meg a munkavédelmet illetően a közmunkást, mint bármilyen foglalkoztatás esetében, és tekintettel arra, hogy sok foglalkoztatónak újszerű tevékenységek jelentek meg a közmunkavégzésnél, mondjuk egy önkormányzatnál, ami jellemzően adminisztráció vagy közigazgatás, de parkgondozás is mint újszerű foglalkoztatás is megjelent, ezért körülbelül két éve a BM-nek egy tájékoztató kiadványt készítettünk, ami megtalálható az ő honlapjukon, és a legfontosabb munkavédelmi szabályokat, munkavédelmi kötelezettségeket összesíti pont azért, hogy tájékozódni tudjanak azok a munkáltatók, akik szélesebb körben ilyen újféle tevékenységet is kezdenek. Kérem a tájékoztató elfogadását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bakos úr.

DR. BAKOS JÓZSEF (Nemzetgazdasági Minisztérium): Az a rutin, ami már megvan a kollégákban, az vezérli őket, illetve a célvizsgálatok irányítják őket az ellenőrzés irányába. Tehát üresjárat nincs betervezve, ezt a luxust ők sem tudják megengedni maguknak. Nyilvánvalóan a bírság nem mindenható. Két számot említenék. 2008-ban 10 658 munkaügyi bírság került kiszabásra, míg a tavalyi évben 1367 darab. 2008-ban ez 5,4 milliárdot meghaladó bírság volt, míg tavaly 222,5 millió forint volt. Tehát az a ló másik oldala volt. Hozzá kell tennem, hogy a kkv.-k megsegítéséről szóló jogszabály, ahogy a képviselő úr említette az nálunk hatványozottan működik, tavaly 2744 esetben alkalmaztunk úgynevezett munkaügyi bírságot helyettesítő figyelmeztetést, ami azt jelenti, hogy ez előtt pár évvel, a jogszabály életbelépése előtt ez kötelező munkaügyi bírság lett volna. Nyilvánvalóan a legdurvább jogsértések esetén beszélünk csak munkaügyi bírságról, tehát egy részletes írásbeli elszámolás hiánya vagy egy munkaidő-nyilvántartás apró hiányosságai nem vonnak maguk után munkaügyi bírságot ma már.

A tájékoztató-felvilágosító tevékenységünk, a kérdéseken túl, hogy megválaszoljuk, nyilvánvalóan a honlapunkra teszünk ki tájékoztató anyagokat, azok bármikor elérhetőek. A közfoglalkoztatást ugyanúgy ellenőrizzük, mint a versenyszférát vagy a közszférát. Létszámarányosan reprezentáljuk ott is az ellenőrzéseinket. Elmondható sajnos, hogy még ott is előfordul feketefoglalkoztatás, bejelentés nélküli vagy késedelmesen történő bejelentés. Itt ugyanúgy a szankciót meg kell hogy hozzuk, mint bármi másnál. A visszafoglalkoztatásról, ha jól emlékszem, nem is olyan régen volt azonnali kérdés a parlamentben, megkerestek minket is. A munkaügyi ellenőrzésekről szóló jogszabály nem teszi lehetővé, hogy a munkaügyi felügyelők ezt ellenőrizzék. A kormányhivatalokon belül lévő foglalkoztatási főosztályok, ahová betagozódtak tavaly április 1-jétől a munkaügyi és munkavédelmi felügyelők is, más munkatársai ellenőrzési jogosultsággal rendelkeznek, ezt viszont a Belügyminisztérium tartja nyilván, ő tud erről számot adni önöknek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető uraknak mondom még, amíg itt tartózkodnak, hogy ezt a hiányosságot, hogy a munkafelügyelők részére legyen ilyen jogosultság a visszafoglalkoztatás ellenőrzésére, ezt igyekszünk majd egy bizottsági módosító javaslattal orvosolni. Remélem, majd a kormánypárti képviselőtársa is partnerek lesznek ebben. Köszönöm szépen az ülésen történő részvételüket, a továbbiakban jó munkát kívánok önöknek. Vizontlátásra!

Az ülés berekesztése

Áttérünk ezennel a következő és egyben utolsó napirendi pontunk tárgyalására az egyebekre. Meg szeretném kérdezni képviselőtársaimat, hogy van-e valamilyen kérdés, észrevétel ennek kapcsán. *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Akkor köszönöm mindenkinek a figyelmet. Az ülést ezennel bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 27 perc)

Volner János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia